

รายงาน โครงการวิจัย เรื่อง
“การพัฒนาาระบบมาตรฐานคุณภาพการจัดการท่องเที่ยวบ้านโคกโก่ง”

ต.กุดหว้า อ.กุดฉิม ร.ย.จ.กาฬสินธุ์

สุนีย์ เลี้ยวเพ็ญวงษ์* และคณะ

บทคัดย่อ

การศึกษากาการจัดการการท่องเที่ยวบ้านโคกโก่ง ต.กุดหว้า อ.กุดฉิม ร.ย.จ.กาฬสินธุ์ ที่ผ่านมา เพื่อศึกษาผลกระทบ สภาพปัญหาต่าง ๆ ในพื้นที่ จากการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ ข้อมูลปฐมภูมิ และการประมวลผลการศึกษาเชิงระบบ พบว่า บ้านโคกโก่งเป็นหมู่บ้านชาวไทย ซึ่งตั้งหมู่บ้านอยู่ท่ามกลางธรรมชาติติดกับวนอุทยานภูผาวัว ที่มีทั้งป่าไม้และน้ำตกที่งดงาม และชาวบ้านยังคงรักษาวัฒนธรรมและวิถีชีวิตดั้งเดิมไว้ได้อย่างมาก ชุมชนมีความรักใคร่สามัคคีกัน เป็นอย่างดี และมีความนับถือเชื่อฟังผู้นำ (ผู้ใหญ่บ้าน) ยอมรับและยินดีปฏิบัติตามการตัดสินใจของผู้นำ แต่มีการจัดระเบียบชุมชน โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการหมู่บ้านเป็นผู้ร่วมตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้าน เมื่อทางจังหวัดร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยกำหนดและจัดให้เป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมชาวไทย จึงมีการท่องเที่ยวเข้ามาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2541 จนปัจจุบัน ทำให้วิถีชีวิตเปลี่ยนแปลงไปจากการอยู่อย่างสงบเรียบง่าย เป็นความสะดวกหรือร้อนในการรองรับการท่องเที่ยว มีการปรับชีวิตความเป็นอยู่ในเรื่องความสะอาด การปรุงแต่งรสชาติอาหาร การรื้อฟื้นการแต่งกายและวัฒนธรรมแบบเดิม และมีกิจกรรมที่ทุกคนมีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้น แต่ขณะเดียวกันสมดุลธรรมชาติเริ่มเปลี่ยนแปลงไปบ้าง เช่น การใช้น้ำ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องจัดหามาเพิ่ม ; อาหารจากธรรมชาติลดน้อยลงต้องซื้อจากในเมืองมาเพิ่มเพื่อการรองรับการท่องเที่ยว และหมู่บ้านเริ่มได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยว โดยเฉพาะปัญหาเรื่อง การจัดการขยะ และทรัพยากรน้ำ ในขณะเดียวกันการจัดโครงสร้างพื้นฐานภายในหมู่บ้านน่าจะได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน โดยสอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังมีวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านอีกหลายอย่างที่น่าจะได้รับการศึกษาเพื่อนำมาเพิ่มศักยภาพทางการท่องเที่ยว และหากพิจารณาลักษณะทางกายภาพของการตั้งชุมชนชาวไทยแล้ว ควรพัฒนาศักยภาพทางการท่องเที่ยวในชุมชนทั้งตำบล กุดหว้าให้มีการจัดการการท่องเที่ยว ในแผนพัฒนาการท่องเที่ยวระดับองค์การบริหารส่วนตำบล และสามารถเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนอื่นในระดับจังหวัดและภูมิภาค

* ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 40002